

**NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la Hotărârea Guvernului**

**privind stabilirea cuantumului valorilor minime a taxelor de licență pentru
acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio în benzile de frecvențe 790-
862 MHz, 880-915 MHz/925-960 MHz, 1710-1785 MHz/1805-1880 MHz și 2500-
2690 MHz**

SECȚIUNEA 1

Titlul actului normativ

Hotărârea Guvernului

**privind stabilirea cuantumului valorilor minime a taxelor de licență pentru acordarea drepturilor de
utilizare a frecvențelor radio în benzile de frecvențe 790-862 MHz, 880-915 MHz/925-960 MHz,
1710-1785 MHz/1805-1880 MHz și 2500-2690 MHz**

Secțiunea a 2-a

MOTIVUL EMITERII ACTULUI NORMATIV

1.
Descrierea
situației
actuale

Acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio prin intermediul unor proceduri de selecție este condiționată, conform prevederilor art. 28 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, de plata către bugetul de stat al unei taxe de licență al cărei cuantum se stabilește prin hotărâre a guvernului.

Contextul în care urmează să fie organizată procedura de selecție pentru acordarea drepturilor de utilizare ține cont de faptul că licențele de utilizare a frecvențelor radio în benzile 890-915 MHz/935-960 MHz, respectiv 1722,7-1747,5 MHz/1817,7-1842,5 MHz au fost extinse temporar, până la data de 31 decembrie 2012, în timp ce drepturile de utilizare în banda 880-890 MHz/925-935 MHz, respectiv 1710-1720 MHz/1810-1820 MHz urmează să ajungă la termen în data de 5 aprilie 2014.

Pe de altă parte, frecvențele radio în benzile de 790-862 MHz (800 MHz) și 2500-2690 MHz (2600 MHz) vor fi disponibile pentru furnizarea de servicii de radiocomunicații mobile începând cu data de 5 aprilie 2014.

Teoria și practica internațională în materia procedurilor de selecție competitivă arată că stabilirea valorilor minime ale taxelor de licență ce constituie punctul de pornire în vederea stabilirii cuantumurilor taxelor de licență prin intermediul procedurii de selecție poate fi realizată în mai multe modalități, în funcție de o serie de factori precum obiectivele urmărite, designul propriu-zis al procedurii, presiunile competitive interne, etc. Astfel, valorile minime pentru taxele de licență pot fi stabilite ca:

- niveluri nominale, suficiente pentru descurajarea ofertelor neserioase;
- niveluri care să asigure recuperarea costurilor schimbării destinației spectrului;
- niveluri care să reflecte valoarea de piață estimată, de exemplu prin raportare la tranzacții private, la valorile rezultate din alte proceduri de selecție similare sau chiar la prețul istoric al resursei.

În fundamentarea nivelurilor valorilor minime ale taxelor de licență este necesară realizarea unui echilibru între două tendințe contrare. Pe de o parte, stabilirea valorii minime la nivel ridicat este probabil să genereze beneficii, atât în sensul reducerii beneficiilor potențiale din ofertarea strategică concertată (în vederea reducerii strategice a cererii), precum și în sensul asigurării faptului că măsurile pentru dezvoltarea concurenței nu facilitează accesul unei persoane care, atribuind spectrului o valoare redusă, aduce o contribuție slabă la atingerea obiectivelor de stimulare a concurenței. Pe de altă parte, există riscul ca o parte din resursele de spectru să rămână nevândute, dacă valorile minime ale taxelor de licență sunt prea mari.

1. Descurajarea ofertelor nesterioase

Date fiind condițiile prezentei proceduri de selecție, apreciem că stabilirea unor prețuri nominale pentru valorile minime ale taxelor de licență cu scopul descurajării ofertelor nesterioase este nejustificată. Astfel, ofertele nesterioase pot fi descurajate printr-o multitudine de criterii ale procedurii legate de calificarea participanților (de exemplu, cifra de afaceri, scrisoare de garanție bancară, etc.) sau de acceptarea ofertelor (de exemplu, punctajul atribuit loturilor sau incremente minime ale prețurilor oferite).

Prin urmare, ANCOM consideră că există suficiente prevederi ale caietului de sarcini sau condiții ale procedurii de selecție în sine, de natură să descurajeze ofertele nesterioase, astfel încât nu propune stabilirea valorilor minime ale taxelor de licență prin raportare la acest obiectiv.

2. Costurile schimbării destinației

Utilizarea pentru servicii de comunicații mobile a unei părți semnificative a resurselor de spectru care fac obiectul procedurii, respectiv benzile de frecvențe radio 830-862 MHz, 1747,5-1785 MHz, 1842,5-1880 MHz și 2500-2690 MHz, este condiționată de eliberarea lor de MApN, activitate care implică mutarea aplicațiilor existente¹ ale în alte benzi de frecvențe radio disponibile.

Conform estimărilor, costurile MApN de eliberare a benzilor de frecvențe radio 830-862 MHz, 1747,5-1785 MHz, 1842,5-1880 MHz și 2500-2690 MHz sunt prezentate în Tabelul nr. 1 mai jos:

Tabelul nr. 1

Banda	de la	la	MHz	Cost (mil EUR)	Cost per MHz (mil EUR)
800	830	862	2 x16	93 €	2,91 €
1800	1747,5	1785	2 x 37,5	11 €	0,147 €
	1842,5	1880			
2600	2500	2690	2 x 70 1 x 50	130 €	0,685 €
TOTAL			297	234 €	0,788 €

Recunoscând eterogenitatea proprietăților fizice ale benzilor în discuție, precum și impactul asupra necesarului direct de investiții și respectiv, asupra valorii benzilor, recuperarea prin procedura de selecție a costurilor schimbării destinației nu poate fi realizată bandă cu bandă, ci numai în ansamblul spectrului care poate fi eliberat. Prin urmare, recuperarea costurilor eliberării poate fi realizată numai în măsura acordării drepturilor în benzile de frecvențe respective, ținând cont de caracteristicile tehnice și economice ale ansamblului frecvențelor vizate, iar nu bandă cu bandă.

Proprietățile fizice ale frecvențelor recomandă benzile sub 1 GHz cu prioritate pentru furnizarea acoperirii teritoriale, întrucât reprezintă o opțiune cu economicitate deosebită în acest scop. Pe de altă parte, benzile peste 1 GHz sunt recomandate cu prioritate pentru realizarea acoperirii de capacitate întrucât cantitatea mai mare de spectru teoretic disponibilă permite combinarea mai multor blocuri adiacente și astfel furnizarea de servicii cu viteze superioare. Frecvențele înalte însă sunt neeconomice pentru acoperirea teritorială la nivel național. Prin urmare, din rațiuni de eficiență propriilor investiții, un furnizor de rețele de comunicații mobile terestre ar alege un mix de spectru în benzi de frecvențe joase și respectiv înalte, astfel încât ANCOM apreciază că, sub aspect economic, frecvențele eliberabile trebuie considerate în asociere.

Astfel, caracteristicile de propagare ale diferitelor benzi determină raza celulei și respectiv, amprenta geografică care poate fi acoperită de o macrocelă tipică, așa cum se poate observa din Tabelele nr. 2 și 3 de mai jos.

¹Sisteme radioelectrice militare destinate realizării de servicii de radionavigație aeronautică, radiocomunicații pentru comanda-controlul forțelor și de supraveghere a spațiului aerian al României

Tabelul nr. 2 – Raza tipică a celulei pentru acoperire teritorială (km)

Geotip	800 MHz	1800 MHz	2600 MHz
urban	0.95	0.39	0.29
suburban	4.15	1.08	0.79
Rural	13.79	9.9	8.85

Surse: ETSI TR 43.030 Appendix B.1, Hata model si ETSI TR 43.030 Appendix B.2, COST 231-Hata model

Tabelul nr. 3 – Suprafața acoperită, macrocelulă 3 sectoare (kmp)

Geotip	800 MHz	1800 MHz	2600 MHz
urban	1.8	0.3	0.2
suburban	33.6	2.3	1.2
rural	370.8	191.1	152.7

Sursa: ANCOM

Variația suprafețelor ce pot fi acoperite are un impact semnificativ asupra numărului de stații de bază, respectiv în costurile acoperirii teritoriale realizabile, așa cum rezultă din Tabelul nr. 4 de mai jos.

Tabelul nr. 4 – Număr relativ de stații de bază pentru acoperire teritorială

Geotip	800 MHz	1800 MHz	2600 MHz
urban	1	5.9	10.7
suburban	1	14.8	27.6
rural	1	1.9	2.4

Sursa: ANCOM

Ținând cont de numărul relativ de stații de bază pentru acoperirea teritorială și luând în calcul o distribuție a site-urilor pe geotip² în România de 35% în zonele urbane, 20% în suburban și respectiv 45% în rural³, costurile relative ale realizării acoperirii teritoriale în fiecare din frecvențele eliberabile sunt prezentate în Tabelul nr. 5 de mai jos.

Tabelul nr. 5– Costuri relative ale realizării acoperirii teritoriale

800 MHz	1800 MHz	2600 MHz
1.00	5.90	10.37

Sursa: ANCOM

Prin urmare, luând în calcul costurile relative ale realizării acoperirii teritoriale și numărul de blocuri care pot fi obținute, repartitia costurilor eliberării realizată conform Tabelului nr. 6 de mai jos ar reflecta circumstanțele tehnico - economice ale benzilor în cauză, necesare pentru acoperirea teritorială.

² In analize similare, OFCOM a utilizat o distributie pentru Marea Britanie de 30% in urban, 35% in suburban si 35% in rural. De asemenea, OPTA a aproximat pentru Olanda urmatoarea distributie: 35% urban, 40% suburban si 25% rural.

³ Valorile utilizate reflecta in mod fidel distributia site-urilor necesare unui furnizor de retele de comunicatii mobile in Romania.

⁴ Act normativ publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 930/28.12.2011.

⁵ De altfel, teoriile economice în materie nu acordă un rol substanțial diferențelor topografice pentru explicarea diferențelor în valorile spectrului de la o jurisdicție la alta.

⁶ Măsura a dispersiei statistice în materie de venituri sau bunăstare între statele lumii.

⁷ A se vedea plafonul de 140 MHz impus în Suedia, comparativ cu 2x 20 MHz în Finlanda, respectiv 10 MHz pentru T-Mobile, 20 MHz pentru KPN, 25 MHz pentru Vodafone și 40 MHz pentru nou intrați, în Olanda.

⁸ De exemplu, rata de atenuare maxim acceptabilă pe calea de propagare radio pentru GSM în banda de 900 MHz și respectiv LTE în banda de 800 MHz produce rezultate sensibil apropiate, atât *outdoor* cât și *indoor*.

⁹ <http://www.ote.gr/investor/Uploads/cosmotekatastaseisen.pdf>

¹⁰ Compania-mamă a unui grup de companii implicate în furnizarea de comunicații mobile în România și în Republica Cehă.

¹¹ http://www.vodafone.com/content/dam/vodafone/investors/annual_reports/annual_report_accounts_2006.pdf

Tabelul nr. 6– Repartizare posibilă pe blocuri a costurilor eliberării cu reflectarea caracteristicilor pentru furnizarea acoperirii teritoriale

Banda	Număr blocuri		Repartizarea pe blocuri a costurilor eliberării (mil. euro)
	2 x 5 MHz	1 x 15 MHz	
800 MHz	3		40,7
1800 MHz	8		6,9
2600 MHz	14		3,9
		3	2
TOTAL	24	3	234

Sursa: ANCOM

Având în vedere că, pe termen lung, încorporarea progresului tehnologic în utilizarea spectrului permite furnizarea de servicii noi și aplicații inovative, generatoare de valoare, ANCOM apreciază că schimbarea destinației spectrului creează bunăstare pentru societate, astfel încât recuperarea costurilor eliberării poate reprezenta un instrument util pentru informarea valorilor minime ale taxelor de licență.

Pe de altă parte, utilizarea costurilor eliberării drept unică metodă pentru informarea valorilor minime ale taxelor de licență este conceptual insuficientă. Astfel, schimbarea destinației poate viza resurse de spectru neutilizate sau pentru care nu există costuri de eliberare, însă neutilizarea sau utilizarea suboptimă a unei resurse în trecut nu poate constitui motiv pentru subevaluarea valorii utilizărilor viitoare. De asemenea, în contextul prezentei proceduri, valorile minime ale taxelor de licență trebuie stabilite astfel încât să furnizeze echilibrul descris mai sus, între riscul ofertării strategice concertate (inclusiv în contextul măsurilor de aigurare a concurenței) și riscul ca o parte din resursele de spectru să rămână nevândute.

3. Valoarea de piață a spectrului

Raportarea la valoarea de piață a spectrului, adică aceea care ar prevala într-o piață competitivă atunci când oferta satisface cererea, și stabilirea valorii minime pentru taxa de licență prin reducerea rezonabilă a valorii de piață, ar putea furniza asigurări suplimentare atât potențialilor ofertanți cât și ANCOM privind corectitudinea și rezonabilitatea valorilor minime pentru taxa de licență, având potențialul să permită realizarea echilibrului între tendințele contrare identificate mai sus.

În nota de fundamentare a Hotărârii Guvernului nr. 1282/2011 privind stabilirea cuantumului taxei de licență pentru prelungirea perioadei de valabilitate a licențelor de utilizare a frecvențelor radio acordate în benzile de frecvențe 890-915 MHz/935-960 MHz și 1722,7-1747,5 MHz/1817,7-1842,5 MHz⁴, au fost reținute considerațiile că valoarea economică a spectrului pentru comunicații mobile diferă atât în spațiu, de la un stat la altul, cât și în timp, depinzând de o multitudine de factori precum: dimensiunea și potențialul pieței interne, cererea de servicii de comunicații mobile, dinamica competitivă a pieței (de exemplu, numărul și dimensiunea operatorilor existenți sau a potențialilor concurenți), disponibilitatea și prețul spectrului în alte benzi substituibile, condițiile de utilizare (de exemplu, obligații de acoperire, durata licenței, etc.), prevederile legislației naționale și predictibilitatea cadrului de reglementare în domeniu. De asemenea, se menționa că valoarea economică a licențelor/spectrului depinde și de o serie de factori exogeni, în afara controlului autorităților, precum proprietățile fizice și caracteristicile de propagare în benzile respective, ciclurile tehnologice, ciclurile economice, ciclurile investiționale, facilitatea și costul accesului la capitaluri, apartenența operatorilor la grupuri multinaționale și strategiile globale ale acestora, etc. Prin urmare, date fiind numărul, complexitatea, interacțiunile și interdependențele între factorii care, în reflectarea circumstanțelor diferitelor piețe, în diferite momente de timp, pot influența

valorile spectrului radio, demersurile de estimare a valorilor de piață a benzilor radio sunt imperfecte, indiferent de modelele teoretice utilizate și de aproximările practice efectuate. Nu în ultimul rând, trebuie remarcată asimetria de informații a autorităților în raport cu furnizorii de rețele de comunicații mobile, ale caror evaluări private asupra valorilor licențelor sunt reflectate de obicei în rezultatele procedurilor competitive de selecție.

În contextul prezentei proceduri de selecție, se propune reflectarea următoarelor criterii în nivelurile minime ale taxelor de licență, criterii relevante pentru estimarea unor valori de piață care să reflecte valoarea economică a spectrului de frecvențe radio.

o Proprietățile fizice ale benzii

Resursele de spectru nu sunt omogene. Legile fizicii influențează factori precum distanța de propagare a semnalului și cantitatea de informații ce poate fi transportată sau relația dintre mărimea antenei și frecvența radio. Spre exemplu, frecvențele joase tind să se propage pe distanțe mai mari și să pătrundă mai bine în interiorul clădirilor comparativ cu frecvențele înalte, însă sunt caracterizate de o lărgime de bandă mai mică, care poate să nu fie suficientă pentru transferul unei cantități mari de informații.

o Cererea de spectru

Dezvoltările tehnologice din ultimii ani care au urmărit extinderea posibilităților de utilizare a internetului mobil în mai multe benzi de frecvență, au fost generate în principal de valoarea pe care consumatorii o atribuie acestui gen de servicii. Prin urmare, valoarea potențială a benzilor ce permit aceste dezvoltări tehnologice, atât pentru titularii de drepturi cât și pentru societate în ansamblu, a crescut.

De asemenea, cererea crescândă de comunicații mobile în bandă largă determină în mod firesc creșterea cererii de spectru radio, în special în condițiile în care dezvoltările tehnologice nu sunt suficiente pentru decongestionarea unor benzi de frecvență.

o Cantități maxime de spectru ("plafoanele de spectru")

Având în vedere probabilitatea ca cererea de spectru a ofertanților să manifeste intensități diferite de la o bandă de frecvențe la alta, inclusiv în contextul plafoanelor de spectru, stabilirea unor valori minime ale taxelor de licență diferențiate de la o bandă la alta, precum și adoptarea unor mecanisme de asigurare a concurenței, sunt justificate în mod obiectiv.

Astfel, în cazul benzilor care fac obiectul unor plafoane de spectru, stabilirea unor valori minime ale taxei de licență prin raportare la valoarea de piață estimată ar permite realizarea unui echilibru între, pe de o parte, eficiența statică asociată unei valori intrinseci potențial mai mici (efect al plafoanelor de spectru sau al rezervării unei porțiuni de spectru pentru un operator nou intrat) și, pe de altă parte, eficiența dinamică pe termen lung și beneficiile care decurg din aceasta asupra concurenței și consumatorilor.

În context, trebuie avut în vedere faptul că simpla existență a plafoanelor de spectru, ca mecanisme pentru asigurarea concurenței la nivel de infrastructuri, nu este suficientă pentru reducerea apetitului investițiilor în frecvențe radio ale operatorilor. Astfel, în condițiile în care, în fapt, realizarea unei rețele de comunicații mobile naționale eficiente necesită în mod obiectiv arbitrarea unor cantități diferite de spectru în benzi de frecvențe de peste 1 GHz și sub 1 GHz, cantitatea de spectru care face obiectul procedurii de selecție depășește necesarul unei asemenea rețele. Prin urmare, plafoanele de spectru pot afecta valoarea frecvențelor rezultate din licitație numai în măsura în care plafoanele de spectru sunt semnificativ prea restrictive în raport cu necesitățile rezonabile de dezvoltare ale rețelelor.

o Drepturile existente

Porțiuni semnificative din resursele de spectru care fac obiectul prezentei proceduri sunt deja utilizate de titularii unor drepturi pe cale să expire. Prin urmare, este susceptibil ca operatorii cu drepturi existente în bandă să atribuie o valoare mai mare porțiunilor de spectru pe care deja le

utilizează în prezent, comparativ cu alte porțiuni de spectru care fac obiectul procedurii. De asemenea, asimetria în portofoliile de spectru ale operatorilor existenți este probabil să alimenteze apetitul pentru achiziția drepturilor de utilizare ale acestor active strategice pentru furnizarea serviciilor.

o Durata drepturilor

Durata drepturilor influențează în mod direct capacitatea de generare venituri, însă măsura în care durata drepturilor este direct proporțională cu valoarea este discutabilă. Astfel, pe de o parte, utilizarea pe termen lung permite o mai mare flexibilitate în utilizarea mixului optim de factori de producție, fiind totodată susceptibilă să fie caracterizată de o utilizare intensivă a resursei și de creșteri de eficiență productivă prin încorporarea progresului tehnologic, fenomene care recomandă o valoare mai mare a spectrului pe termen lung. Pe de altă parte, valoarea pe termen scurt este influențată în mod substanțial de gradul prezent de utilizare, costurile reorganizării spectrului fiind relevante pentru valoarea pe termen scurt. Având în vedere că cele două tendințe acționează în sensuri contrare, apreciem că o relație direct proporțională „durată – valoare” este o aproximare rezonabilă pentru scopul stabilirii valorilor minime ale taxelor de licență.

o Condițiile de utilizare a drepturilor

În măsura în care licențele de utilizare impun, în mod obiectiv sau în promovarea unui interes public, condiții în modul de utilizare a drepturilor, atașarea unor astfel de obligații poate fi oneroasă pentru titularii drepturilor și ar putea în principiu să se reflecte în valorile minime ale taxelor de licență. Exemple de asemenea condiții pot fi cele referitoare la cerințele de acoperire a unor arii geografice neinteresante sub aspect economic sau restricțiile privind utilizarea unor benzi în anumite arii geografice, inclusiv cele impuse de evitarea interferențelor prejudiciabile.

Pe de altă parte, o serie de obligații atașabile licențelor pentru promovarea unor obiective publice legitime legate de promovarea investițiilor în infrastructuri și asigurarea concurenței, precum roamingul național sau găzduirea operatorilor mobil virtuali, pot afecta rentele care pot fi extrase de titularii licențelor din exploatarea drepturilor, însă nu pot fi considerate oneroase atâta timp cât accesul la rețele reflectă cel puțin costurile serviciilor.

o Armonizarea internațională

Existența acordurilor europene și/sau internaționale de armonizare a utilizării benzilor de frecvențe, acompaniată de dezvoltarea de sisteme și standarde tehnice, poate crea piețe multinaționale pentru echipamente și servicii de comunicații, permițând inclusiv itineranța (roamingul) echipamentelor terminale ale utilizatorilor dintr-o țară în alta pentru o varietate de servicii cu amănuntul (de exemplu, comunicații mobile sau transmisii radio-TV). Se înțelege de la sine că economiile de scară în producția de echipamente, terminale sau de rețea, rezultat al armonizării internaționale, au o contribuție substanțială la creșterea valorii spectrului pentru furnizarea de servicii cu amănuntul.

o Disponibilitatea și prețul echipamentelor

Disponibilitatea limitată a echipamentelor sau prețul de achiziție influențează într-o manieră substanțială capacitatea spectrului de a genera beneficii în viitor, prin urmare și atractivitatea spectrului în cauză pentru furnizarea de servicii și respectiv, valoarea economică a spectrului.

3.1. Metode pentru estimarea valorii de piață

Recunoscând multitudinea de abordări conceptuale privind estimarea ex-ante a valorii de piață a spectrului, ținând totodată seama de asimetria de informații a autorităților în raport cu operatorii, precum și din dezideratul de a minimiza rolul unor eventuale elemente de subiectivitate inerente unor astfel de calcule, s-au identificat mai multe surse și metode pentru informarea valorii de piață a spectrului, astfel:

- referințe internaționale de valori rezultate din proceduri competitive de selecție;
- tranzacții private;

- modele tehnico-economice.

De asemenea, este utilă verificarea valorilor minime obținute prin raportare la valorile istorice ale licențelor.

3.1.1. Referințe internaționale - valori licitate

Licitațiile internaționale furnizează cu anumită transparență, informații relevante privind evaluările private realizate de operatori cu privire la valoarea drepturilor de utilizare. De asemenea, în măsura în care procedurile sunt într-adevăr expresia unui mediu competitiv, observarea directă a prețurilor pieței furnizează indicii relevante cu privire la valoarea economică a spectrului/licențelor, cu atât mai mult în contextul proliferării licitațiilor de spectru radio în Uniunea Europeană.

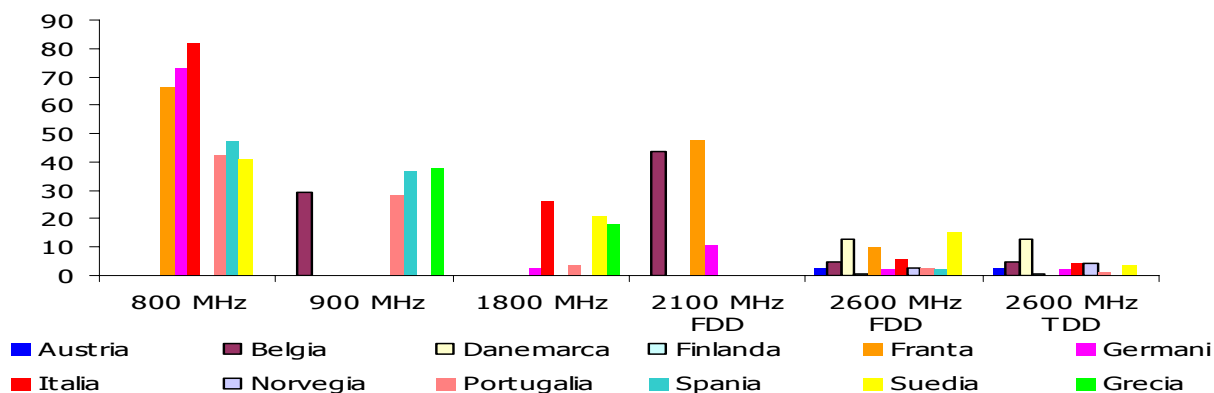
Pe de altă parte, capacitatea de a realiza în mod credibil comparații relevante, care să poată informa valori minime ale taxelor de licență în România, depinde de cunoașterea și reflectarea în evaluare a circumstanțelor evenimentelor analizate, fie acestea tranzacții private sau proceduri publice de selecție, de măsura în care acestea sunt reprezentative pentru situația generală, precum și de analiza și tratamentul diferențelor economice, demografice și topografice față de statele analizate.

În practică, valorile rezultate din licitații/proceduri de selecție competitive pot fi afectate în mod semnificativ de o serie de circumstanțe specifice procedurii în cauză, suplimentar față de factorii identificați deja și menționați mai sus. Astfel, valorile rezultate din licitații depind inclusiv de:

- cantitatea de spectru disponibilă și maniera de împachetare;
- numărul de competitori efectivi;
- gradul de substituibilitate între benzile care fac obiectul procedurii;
- perspectivele pentru acordarea de noi cantități de spectru în viitor;
- măsura și întinderea drepturilor existente;
- mărimea barierelor la intrarea pe piață;
- proiectarea și regulile procedurii de selecție;
- circumstanțele competitive;

Cu toate acestea, procedurile competitive de selecție organizate într-un număr tot mai mare de state ale Uniunii Europene în ultima perioadă sunt relevante și permit calificarea unor circumstanțe relevante pentru procedura ce urmează a fi organizată de ANCOM.

Figura nr. 1 – Valori rezultate din licitații recente în Uniunea Europeană (eurocenți/MHz/locuitor) ()*

Sursa: ANCOM, pe baza informațiilor disponibile în domeniul public

(*) valorile în Franța nu includ redevența anuală de 1% din cifra de afaceri, datorată de titularii drepturilor

Astfel, se pot constata următoarele:

- procedurile de selecție în banda de 800 MHz sunt de dată foarte recentă, cinci din șase proceduri fiind organizate în 2011; în reflectarea proprietăților fizice ale benzii și standardelor LTE, toate procedurile au consacrat achiziția drepturilor în două blocuri succesive de 5 MHz FDD; cu excepția Marii Britanii și a Poloniei, jurisdicții în care procedurile de selecție nu au avut încă loc, toate statele mari din Uniunea Europeană au adjudecat frecvențele de 800 MHz;

Prețurile rezultate din licitații reflectă valori cuprinse între 67 și 82 eurocenți/MHz/locuitor în Franța, Germania și Italia, în timp ce în Spania, Suedia și Portugalia valorile rezultate se situează ușor peste 40 eurocenți/MHz/locuitor. În Portugalia, în contextul în care plafoanele de spectru au fost dimensionate pentru un număr mai mare de competitori decât cei prezenți în piață, absența potențialului nou-intrat a condus la adjudecarea la valorile minime de pornire, în toate benzile. Prețurile de adjudecare rezultate în procedura de selecție din Italia au stabilit noi recorduri la nivelul Uniunii Europene.

- cele patru proceduri finalizate în banda de 900 MHz organizate în anul 2011 reflectă circumstanțe particulare. Astfel, spectrul în Spania a făcut obiectul unei reorganizări reglementate substanțial, fiind atribuit parțial prin procedură de selecție comparativă pentru remedierea dezavantajelor competitive și parțial inclus în procedura de selecție competitivă, alături de celelalte benzi de frecvență. O situație similară a caracterizat procedura de selecție pentru atribuirea a 5 MHz în Belgia. Pe de altă parte, cel puțin în contextul interesului limitat pentru intrarea pe piață, procedura de selecție din Grecia a reconfirmat drepturile existente la prețuri de adjudecare care depășesc ușor valorile minime ale taxei de licență, iar adjudecările în Portugalia la nivelul valorilor minime.
- preocupările privind banda de 1800 MHz, urmare a prețurilor scăzute de adjudecare în Germania pe fondul recordurilor în 800 MHz, au fost infirmate de un interes sporit în Italia și Suedia, precum și de confirmarea valorilor minime de pornire în Portugalia și Grecia.
- în ciuda celor 12 proceduri de selecție finalizate deja pentru banda de 2600 MHz, prețurile de adjudecare sunt eterogene de la un stat la altul, fiind cuprinse între 0,12 eurocenți/MHz/locuitor în Olanda (aprilie 2010) și 16 eurocenți/MHz/locuitor în Suedia (mai 2008). O eterogenitate similară se remarcă și în cazul blocurilor TDD în banda de 2600 MHz: acolo unde au fost adjudecate simultan cu blocurile FDD, prețurile blocurilor TDD au reprezentat între 23% (Suedia) și 176% (Finlanda) din prețul blocurilor FDD.
- în ansamblu, prețurile pe MHz/locuitor adjudecate urmare a licitațiilor tind a fi mai mari în jurisdicțiile cu patru furnizori de rețele cu acoperire națională, comparativ cu jurisdicțiile cu trei astfel de furnizori, expresie a competiției pentru accesul la resursa de spectru.

Tabelele nr. 7 și 8 de mai jos prezintă rezultatele unor licitații recente în Uniunea Europeană, exprimate în eurocenți/MHz/locuitor și respectiv, în eurocenți/MHz/număr cartele SIM active. Raportarea la numărul de cartele SIM active, în reflectarea numărului de unități generatoare de venituri, reprezintă în opinia ANCOM o bază mai bună de comparație.

Tabelul nr. 7 – Rezultate licitații recente în Uniunea Europeană (eurocenți/MHz/locuitor)

Țara	Nr. rețele naționale	800 MHz	900 MHz	1800 MHz	2100 MHz	2600 MHz FDD	2600 MHz TDD
Austria	4					2.49	2.49
Belgia	3		30.01		43.89	4.57	4.54
Danemarca	4					12.85	12.85
Finlanda	3					0.31	0.55
Franța	4	66.82			48.05	10.16	
Germania	4	72.91		2.55	10.75	2.25	2.12
Italia	4	81.79		26.34		5.97	4.10
Olanda	3					0.12	
Portugalia	3	42.3	28.38	3.8		2.82	1.13
Spania	4	47.26	36.72			2.36	
Suedia	4	41.21		20.92		15.68	3.60

Grecia	3		37.69	18.19			
Medie		58.8	33	14.4	34.2	5.42	3.92
Mediană		57	33	18.2	43.9	2.84	3.05

Sursa: ANCOM, pe baza informațiilor disponibile în domeniul public

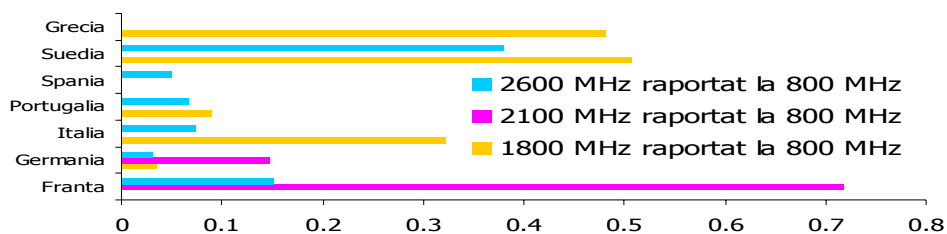
Tabelul nr. 8 – Rezultate licitații recente în Uniunea Europeană (eurocenți/MHz/SIM)

Țara	Nr. rețele naționale	800 MHz	900 MHz	1800 MHz	2100 MHz	2600 MHz FDD	2600 MHz TDD
Austria	4					1.76	1.76
Belgia	3		27.30		39.93	4.15	4.13
Danemarca	4					11.08	11.08
Finlanda	3					0.21	0.38
Franța	4	67.64			48.64	10.28	
Germania	4	55.66		1.95	8.21	1.72	1.62
Italia	4	54.78		17.64		4.00	2.75
Olanda	3					0.10	
Portugalia	3	30.40	20	2.95		2.20	1.28
Spania	4	44.79	34.79			2.23	
Suedia	4	37.97		19.27		14.45	3.32
Grecia	3		31.10	15.01			
Medie		48.5	28.3	11.3	32.4	4.73	3.23
Mediană		49.8	29.2	15	39.9	2.23	2.26

Sursa: ANCOM, pe baza informațiilor disponibile în domeniul public

Circumstanțele particulare ale procedurilor de selecție trebuie considerate la justa valoare, întrucât pot influența în mod semnificativ evaluările private ale ofertanților și pe cale de consecință, percepțiile privind măsura în care licitațiile de mai sus reflectă într-adevăr valoarea de piață a licențelor. Un exemplu ilustrativ este dat de valorile de adjudecare pentru licențele în banda de 1800 MHz în Germania (1,95 eurocenți/MHz/cartelă SIM activă), respectiv în Italia (17,64 eurocenți/MHz/cartelă SIM activă), ambele valori fiind rezultate din licitații multi-runde și multi-benzi suficient de competitive și relativ apropiate în timp. Pe de altă parte, la o analiză superficială, la nivelul a 3 eurocenți/MHz/cartelă SIM activă, oferta de licențe în 1800 MHz a depășit cererea în Portugalia. În mod similar, așa cum se poate observa din figura nr. 2 de mai jos, valorile relative ale licențelor în benzi diferite reflectă profunde asimetrii care nu pot fi explicate numai prin prisma caracteristicilor tehnico-economice ale benzilor.

Figura nr. 2 – Valori relative ale licențelor/MHz, de la o bandă la alta (*)

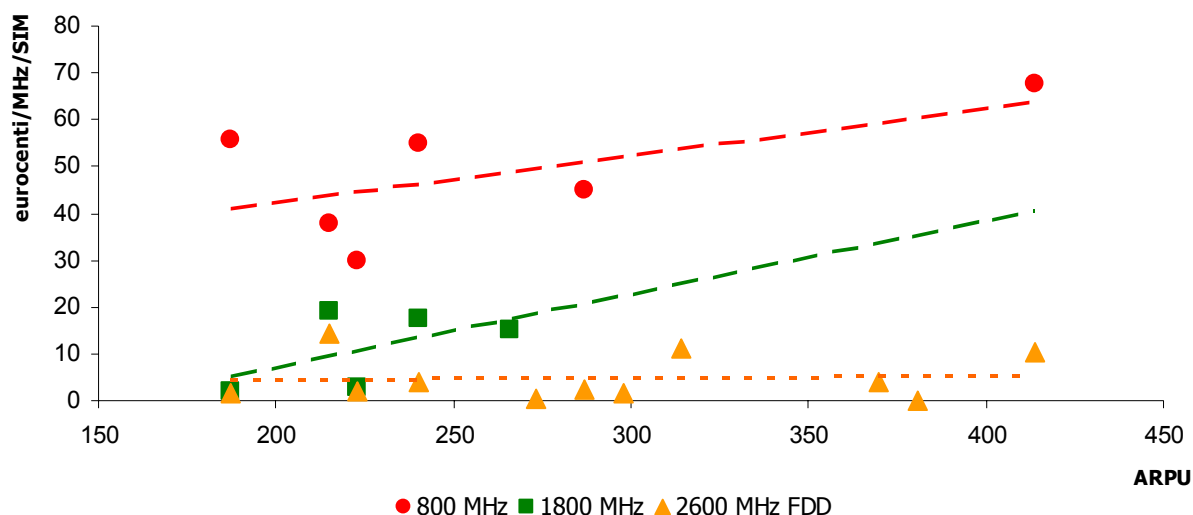

Sursa: ANCOM pe baza informațiilor disponibile în domeniul public

(*) valorile relative în Grecia sunt calculate prin raportare la banda de 900 MHz

Așa după cum se poate observa din Figura nr. 3 mai jos, prețurile pe MHz pe cartelă SIM activă rezultate din licitații tind a fi corelate cu veniturile medii pe utilizator (ARPU), în ce privește licențele în benzile de 800 MHz și 1800 MHz, în reflectarea evaluărilor private ale ofertanților privind potențialul piețelor de generare a veniturilor.

Figura nr. 3 – Prețuri/MHz/cartelă SIM rezultate din licitații funcție de ARPU

Sursa: ANCOM, pe baza informațiilor disponibile în domeniul public

Pentru a putea informa posibile valori de piață în România, este necesară însă eliminarea efectelor diferențelor economice față de statele analizate (efectul diferențelor demografice a fost eliminat prin raportarea prețurilor pe MHz la numărul populației sau la numărul utilizatorilor de comunicații mobile – cartele SIM active, iar efectul diferențelor topografice este dificil de estimat cu informațiile aflate la dispoziția ANCOM⁵).

Eliminarea efectelor diferențelor economice în valorile de adjudecare ale licențelor poate fi realizată în mai multe moduri, ca de exemplu prin raportarea la produsul intern brut, la coeficientul GINI⁶, la cifra de afaceri a sectorului, etc.

Se propune eliminarea efectului diferențelor economice prin raportarea la veniturile medii pe utilizator (ARPU), expresie a capacității piețelor naționale de a genera venituri și a contribui astfel la recuperarea prețurilor licențelor. Astfel, ajustarea valorilor rezultate din procedurile de selecție menționate, pentru diferențialul de ARPU și numărul de utilizatori de comunicații mobile din România, precum și la durata de 15 ani a drepturilor, permite obținerea valorilor din Tabelul nr. 9 de mai jos.

Tabelul nr. 9– Preț per bloc 5 MHz rezultat din licitații recente, ajustat din punct de vedere ARPU România, număr utilizatori și durata licenței de 15 ani (milioane euro)

Țara	Nr. rețele naționale	800 MHz	900 MHz	1800 MHz	2100 MHz	2600 MHz FDD	2600 MHz TDD
Austria	4					1.31 €	0.65 €
Belgia	3		35.12 €		17.98 €	2.49 €	1.24 €
Danemarca	4					5.88 €	2.94 €
Finlanda	3					0.13 €	0.11 €

Franța	4	27.22 €			19.58 €	2.76 €	
Germania	4	66.13 €		2.32 €	1.27 €	2.04 €	0.96 €
Italia	4	44.75 €		14.41 €		3.27 €	1.12 €
Olanda	3					0.06 €	
Portugalia	3	29.89 €	19.93 €	2.66 €		1.99 €	0.40 €
Spania	4	26.01 €	25.25 €			1.30 €	0.20 €
Suedia	4	23.54 €		11.95 €		14.93 €	1.72 €
Grecia	3		25.98 €	12.54 €			

Sursa: ANCOM, pe baza informațiilor disponibile în domeniul public

Astfel, observarea valorilor rezultate din procedurile competitive de selecție și ajustarea acestora astfel încât să poată fi relevante pentru circumstanțele competitive din România (ajustarea pentru reflectarea dimensiunii pieței interne și respectiv a veniturilor medii pe utilizator și a duratei de valabilitate a drepturilor), permite identificarea următoarelor plaje de valori per bloc de frecvențe:

- în banda de 800 MHz, 4 valori cuprinse între 24 și 30 milioane euro și o valoare de 45 milioane euro (Italia); valoarea foarte mare în banda de 800 MHz în Germania, de peste 66 milioane euro, trebuie privită în asociere cu valorile foarte mici obținute în benzile superioare, de exemplu în 1800 MHz ;

- în banda de 900 MHz, nicio valoare, datorită circumstanțelor particulare în care au fost acordate drepturile în Belgia și Spania (reorganizare reglementată a frecvențelor), plafoanelor restrictive de spectru (Portugalia) și interesului scăzut din partea celor trei operatori existenți (Grecia);

- în banda de 1800 MHz, 3 valori cuprinse între 12 și 14,4 milioane euro; valoarea foarte scăzută din Germania (2,32 milioane euro) trebuie privită în asociere cu valoarea foarte mare obținută în banda de 800 MHz (peste 66 milioane euro); în Portugalia, valoarea adjudecată reflectă prețul de pornire al licitației și plafoanele de spectru impuse;

- în banda de 2600 MHz FDD, cinci valori cuprinse între 1,3 și 3,3 milioane euro, o valoare de 5,9 milioane euro și o valoare de aprox. 15 milioane euro (Suedia); valorile din Finlanda și Olanda nu au rezultat din proceduri de selecție multi-benzi și este susceptibil ca rezultatele să fi fost afectate substanțial de plafoanele de spectru mai restrictive⁷;

- în banda de 2600 MHz TDD, 3 valori sub 0,7 milioane euro, trei valori cuprinse între 1 și 1,7 milioane euro și o valoare de aproape 3 milioane euro;

Alegând drept referință mijlocul fiecărui interval relevant, rezultă următoarele valori per bloc de frecvențe de 2 x 5 MHz, respectiv 1 x 15 MHz:

- 35 milioane euro în banda de 800 MHz
- 13,2 milioane euro în banda de 1800 MHz
- 8 milioane euro în banda de 2600 MHz (FDD)
- 4,8 milioane euro în banda de 2600 MHz (TDD)

Pentru scopul stabilirii unor valori minime ale taxelor de licență care să permită pe de o parte, vânzarea întregii cantități de spectru, iar pe de altă parte, să asigure reducerea beneficiilor operatorilor dintr-o eventuală ofertare strategică concertată (în vederea reducerii strategice a cererii), precum și de natură să permită accesul la resursele de spectru acelor persoane care pot aduce o contribuție substanțială la dezvoltarea concurenței, este recomandabilă ajustarea diferențiată a valorilor astfel obținute, în relație de proporționalitate inversă cu cererea potențială de spectru și valoarea acestuia.

Astfel, având în vedere cele de mai sus și pe baza informațiilor de care dispune, se consideră, pentru acest subpunct, că următoarele valori ar putea arăta valorile de pornire ale licitației,

reflectând de o manieră rezonabilă valoarea de piață a resurselor de spectru și putând astfel contribui la atingerea obiectivelor identificate:

- 35 milioane euro per bloc 2 x 5 MHz în banda de 800 MHz;
- 10 milioane euro per bloc 2 x 5 MHz în banda de 1800 MHz;
- 4 milioane euro per bloc 2 x 5 în banda de 2600 MHz;
- 3 milioane euro per bloc 1 x 15 în banda de 2600 MHz.

În ceea ce privește banda de 900 MHz, similaritățile considerabile din punct de vedere tehnic între benzile de 800 MHz și 900 MHz⁸, armonizarea internațională, disponibilitatea și prețurile echipamentelor și nu în ultimul rând, utilizarea benzii de către furnizorii de rețele, sunt factori care recomandă în mod obiectiv stabilirea unor valori minime de pornire mai mari, comparativ cu banda de 800 MHz.

3.1.2. Tranzacții private

Suplimentar față de tranzacțiile publice cu spectru radio prilejuite de procedurile de selecție organizate de autorități, observarea tranzacțiilor private între companii poate în principiu constitui o sursă de informații utile pentru autorități, mai ales în contextul asimetriei de informații în raport cu operatorii.

Tranzacțiile private care au implicat titulari de licențe radio pentru comunicații mobile terestre în România au fost limitate la achiziții de companii, însă o serie de elemente ale tranzacțiilor au fost publicate în virtutea conformării cu standardele de transparență asociate listării companiilor implicate pe bursele de valori.

Astfel, achiziția Telemobil de către Cosmoholding Romania Ltd., subsidiară a grupului OTE S.A., la 30 octombrie 2009, a fost urmată de reevaluarea activelor nete ale S.C. Telemobil S.A. (Telemobil) și recunoașterea acestora în situațiile financiare consolidate ale companiei mamă. Conform notei 10 la situațiile financiare consolidate ale S.C. OTE S.A. pentru anul 2010⁹, reevaluarea activelor nete ale Telemobil a fost finalizată în luna iunie 2010, soldându-se pentru licențele de comunicații cu un plus de reevaluare de 55 milioane euro, suplimentar față de valoarea rămasă de aprox. 21 milioane euro. Ori, ținând cont de valoarea rămasă, de durata de valabilitate a licențelor Telemobil și de portofoliile de spectru radio asociate acestora, o calculație conservatoare arată că licenței UMTS în banda de 2000 MHz a Telemobil nu i-ar fi putut fi atribuită o valoare justă sub 71,5 milioane euro. O astfel de valoare echivalează cu 11,2 milioane euro per bloc de 2 x 5 MHz în banda de 2000 MHz, respectiv o valoare sensibil apropiată de valoarea rezultată din procedura de selecție finalizată în Germania în același an, așa cum a fost această valoare ajustată pentru reflectarea diferențialului în materie de ARPU și număr utilizatori, adică 10,75 milioane euro.

O altă sursă de informații relevante o poate constitui achiziția ClearWave N.V.¹⁰ de către grupul Vodafone pe 31 mai 2005. Tranzacția s-a produs la foarte scurt timp după ce ambele subsidiare ale ClearWave au obținut licențe UMTS în banda de 2000 MHz contra unor taxe de licență stabilite pe cale administrativă la nivelul a 35 milioane USD în România și respectiv 75 milioane euro în Republica Cehă. Conform notei 28 la situațiile financiare consolidate ale grupului Vodafone pentru anul 2006¹¹, Vodafone a recunoscut pentru licențele de comunicații obținute urmarea achiziției o valoare justă de 461 milioane GBP. Repartizarea valorii juste recunoscute de Vodafone pe licențele în vigoare în România și Republica Cehă la acea dată poate produce rezultate diferite în funcție de ipotezele avute în vedere. Cu toate acestea, o calculație conservatoare, fără reflectarea diferențelor între benzi și nici a celor între România și Republica Cehă în materie de ARPU sau de număr de clienți, așadar ținând cont exclusiv de portofoliile de spectru și de durata de valabilitate a drepturilor în fiecare caz în parte, arată că licenței „GSM” a Mobifon în România nu i-ar fi putut fi atribuită o valoare justă sub 66 milioane GBP (aproximativ 100 milioane euro în 2006). Raportată la cantitatea de spectru și la o durată de 15 ani, o astfel de valoare ar echivala cu aprox. 50 milioane euro per bloc de 2 x 5 MHz în banda de 900 MHz.

Dezavantajele utilizării tranzacțiilor private pentru estimarea valorii de piață a spectrului nu sunt date numai de disponibilitatea limitată a informațiilor, ci și de o serie de factori precum:

- (a) tranzacțiile private care au avut totuși loc au avut drept obiect achiziționarea totală sau

parțială a unor afaceri, în care spectrul a fost evaluat într-o manieră indiviză alături de alte active;

- (b) tranzacțiile private menționate fie au avut loc cu suficient de mult timp în urmă (Vodafone), fie au încorporat benzi de spectru puțin substituibile cu cele care fac obiectul prezentei proceduri (Cosmote);
- (c) în cazul unui număr atât redus de tranzacții, două, prețurile tranzacțiilor sau elemente ale acestora sunt susceptibile să fi fost influențate în mod substanțial de circumstanțele particulare asociate tranzacției.

Având în vedere dezavantajele identificate și ținând seama că asimetria de informații în raport cu operatorii s-a dovedit imposibil de surmontat, ANCOM are rezerve în legătură cu utilizarea tranzacțiilor private pentru fundamentarea valorilor minime ale taxelor de licență în contextul prezentei proceduri.

3.1.3. Modele tehnico-economice

Valoarea de piață a spectrului poate fi estimată prin utilizarea unor modele tehnico-economice de calculație, care pot prognoza atât investițiile și costurile utilizării benzilor de frecvențe radio, cât și capacitatea resurselor de spectru de a genera venituri. Totuși, în contextul prezentei proceduri, rezultatele unor astfel de modele ar putea produce erori semnificative, în special în virtutea incertitudinilor asociate modelării tehnologiilor LTE.

Prin urmare, fără a exclude *a priori* valoarea de utilitate a unor astfel de modele pentru informarea proceselor decizionale în proceduri de selecție viitoare, se consideră inoportună utilizarea modelelor tehnico-economice pentru stabilirea valorilor minime ale taxelor de licențe în prezenta procedura.

4. Concluzii

Având în vedere argumentele prezentate mai sus, se propune stabilirea valorilor minime ale taxelor de licențe care să constituie punctul de pornire al procedurii de selecție competitivă la următoarele niveluri:

Tabelul nr. 10 – Valori minime ale taxelor de licență

Banda	Preț de pornire pentru 2 x 5 MHz (milioane euro)		Preț de pornire pentru blocuri 1 x 15 MHz valabile 06.04.2014 – 05.04.2029 (milioane euro)
	Blocuri valabile 01.01.2013 – 05.04.2014	Blocuri valabile 06.04.2014 – 05.04.2029	
800 MHz		35	
900 MHz	1,7*	40	
1800 MHz	0,8	10	
2600 MHz FDD		4	
2600 MHz TDD			3

*Notă: În cazul drepturilor de utilizare a frecvențelor radio disponibile pentru perioada 01.01.2013 – 05.04.2014, în banda de 900 MHz, prețul de pornire este stabilit pentru un bloc de 2 X 2,5 MHz.

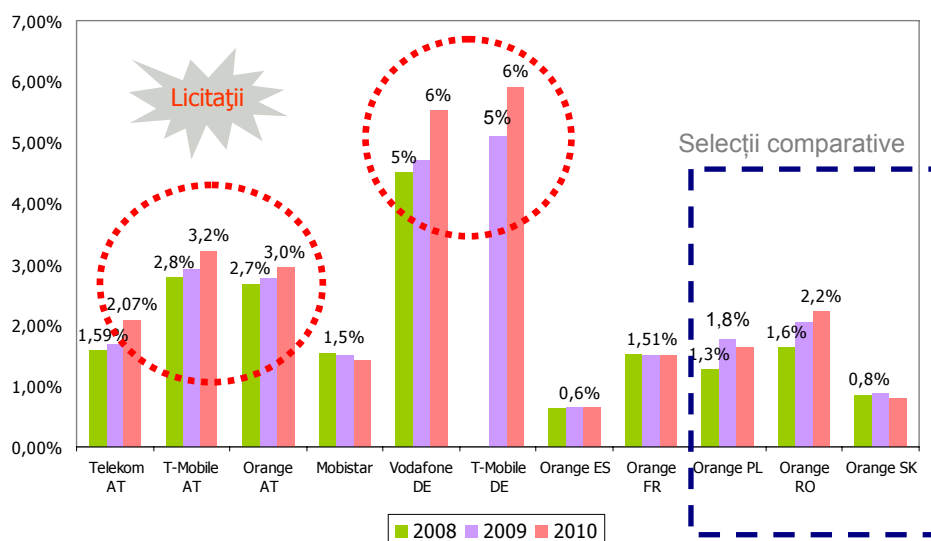
Se apreciază că nivelurile propuse sunt justificate în mod obiectiv prin prisma caracteristicilor tehnico-economice ale frecvențelor radio care fac obiectul licențelor, permit recuperarea costurilor eliberării și sunt proporționale în raport cu dinamica competitivă și circumstanțele pieței de comunicații din România.

De asemenea, valorile propuse sunt comparabile cu valorile rezultate din proceduri competitive de selecție în alte state ale Uniunii Europene și reflectă de o manieră rezonabilă obiectivele și criteriile relevante identificate de ANCOM.

În cele din urmă, valorile propuse reflectă o valoare a licențelor cu 29% mai mare față de valoarea istorică stabilită pe cale administrativă în 1996, indexată în cea mai conservatoare manieră posibilă, adică pe baza LIBOR. În context, așa cum se poate observa din Figura nr. 4 de mai jos, procedurile de selecție competitivă tind să atribuie spectrului radio o valoare economică comparativ mai mare față de selecțiile comparative. Prin raportare la costul anual al spectrului pentru o serie de operatori din Uniunea Europeană, o eventuală majorare a costului anual al

spectrului în România, urmarea finalizării cu succes a procedurii de selecție, la 3%-5% din cifra de afaceri a principalilor furnizori de rețele și servicii, în condițiile majorării substanțiale a portofoliilor de spectru, nu ar implica o povară disproporționată în sarcina acestora.

Figura nr. 4: Costul anual al spectrului, raportat la cifra de afaceri

Sursa: calcule ANCOM pe baza Cullen International si situațiile financiare consolidate ale operatorilor

Valorile minime ale taxelor de licență sunt propuse pentru blocuri de frecvențe radio de 2 x 5 MHz (în cadrul benzilor de frecvențe radio de 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, respectiv 2600 MHz) și 1 x 15 MHz (în cadrul benzii de 2600 MHz).

O particularitate o constituie banda de frecvențe radio de 900 MHz, în cadrul căreia vor fi disponibile și blocuri de frecvențe cu o durată de timp scurtă iar cantitatea de spectru disponibilă nu permite condiții echitabile cu o împărțire în blocuri de 5 MHz. Astfel, în cazul loturilor temporale în banda de 900 MHz, agregarea frecvențelor radio se va realiza în blocuri de 2 x 2,5 MHz, ceea ce va conduce și la o valoare minimă a taxei de licență diminuată cu 50% față de blocul de 2 x 5 MHz. Această modalitate de agregare a blocurilor temporale în banda de 900 MHz are în vedere asigurarea unei mai mari flexibilități participanților în configurarea unor pachete de frecvențe care să răspundă necesităților modelelor lor de afaceri, fiind prin aceasta de natură să promoveze eficiența alocării resursei de spectru și concurența pe piață. Totodată, prin această măsură se respectă cerința utilizării eficiente a spectrului, eliminând o eventuală cerință care ar pune operatorii să liciteze pentru o cantitate mai mare de spectru decât cea care le-ar fi necesară.

2. Schimbări preconizate

Scopul prezentei hotărâri de Guvern este stabilirea cuantumului valorilor minime a taxelor de licență ce urmează a fi achitate pentru acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio în benzile de frecvențe 790-862 MHz, 880-915 MHz/925-960 MHz, 1710-1785 MHz/1805-1880 MHz și 2500-2690 MHz, inclusiv reglementarea, în cadrul art. 3 din proiectul propus, a situației juridice temporare a unor categorii de frecvențe radio. Drept urmare, deși măsura acordării drepturilor de utilizare pentru perioada 1 ianuarie 2013 – 5 aprilie 2014 are un caracter excepțional (factorul generator îl constituie asimetria duratelor de valabilitate a licențelor de utilizare a frecvențelor radio destinate comunicațiilor mobile acordate în benzile de 900 MHz, respectiv 1800 MHz), prin stabilirea unei taxe de licență redusă proporțional cu durata de valabilitate a noilor drepturi se

	asigură unei tratament echidistant, transparent și obiectiv. Procedura de selecție în urma căreia se vor acorda drepturile de utilizare va fi una de tip competitiv, prevederile art. 28 alin. (2)¹² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 fiind lămuritoare asupra conceptului utilizat. Procedura de selecție de tip competitiv este una adecvată pentru stadiul pieței de comunicații electronice din România, tipul de procedură fiind ales în scopul determinării, în anumite limite, a prețului pe care piața de comunicații electronice consimte să-l achite cu titlu de taxă de licență pentru utilizarea resursei limitate – frecvențele radio. Procedura de selecție de tip competitiv este potrivită deoarece în acest fel este evidențiat atât potențialul economic pe care îl oferă benzile de frecvențe radio, în general, cât și nivelul de valorizare a acestora de către persoanele interesate în contextul propriilor planuri de afaceri. Cu toate acestea însă, acordarea drepturilor de utilizare prin procedură de selecție competitivă nu va urmări exclusiv reliefarea evaluărilor private ale ofertanților privind sumele ce urmează a fi achitate cu titlu de taxă de licență, ci și asigurarea unor criterii de precalificare de natură tehnică, administrativă ori financiară, urmând ca aceste criterii să fie îndeplinite de fiecare persoană interesată de procedura de selecție. Spre deosebire de procedura de selecție de tip comparativ, reglementată în cadrul art. 28 alin. (3)¹³ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, utilizată în cadrul procedurilor de selecție anterior organizate, procedura competitivă este organizată pentru prima dată în România. Deși ambele tipuri de proceduri de selecție sunt organizate cu respectarea normelor legale ce transpun prevederile Directivei 2002/20/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice și ale Directivei 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice, astfel cum acestea au fost modificate prin Directiva 2009/140/CE, urmare a experienței dobândite odată cu acordarea procedurilor de selecție s-a constatat că o și mai mare transparentă este necesară și asta pentru a nu crea condițiile menite să conducă la contestarea rezultatelor procedurii organizate. În practică, în cazul procedurii de selecție competitive, condițiile de precalificare de natură tehnică, administrativă, financiară ori cele de dezvoltare a rețelelor sunt aplicabile tuturor câștigătorilor declarați ai procedurii de selecție, urmând ca alocarea drepturilor de utilizare să se realizeze în funcție de disponibilitatea persoanelor interesate de a licita în cadrul unei proceduri transparente.
3. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 3-a IMPACTUL SOCIOECONOMIC AL ACTULUI NORMATIV	
1. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Resursele de spectru constituie bariere la intrarea pe piață, iar utilizarea acestora pentru comunicații mobile este supusă unui regim de licențiere. Valorile minime ale taxelor de licență reprezintă elemente importante în proiectarea procedurii competitive de selecție pentru acordarea licențelor. Consiliul Concurenței a avizat favorabil proiectul de act normativ prin avizul său înregistrat cu nr. 4616/11.04.2012.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Cheltuielile directe ale câștigătorilor procedurii de selecție competitivă se raportează la cuantumul taxei de licență ce urmează a se face venit la bugetul de stat. Suportarea de către bugetul ANCOM a unei părți semnificative a

¹² „(2) Selecția competitivă reprezintă procedura de acordare a licenței de utilizare a frecvențelor radio prin care dreptul de utilizare a frecvențelor radio este acordat câștigătorului unei licitații, ca urmare a oferirii unei valori maxime pentru taxa de licență, având ca punct de pornire valoarea minimală stabilită conform alin. (1), asigurându-se totodată și îndeplinirea unor criterii de precalificare de natură tehnică, administrativă ori financiară, după caz.”

¹³ „(3) Selecția comparativă reprezintă procedura de acordare a licenței de utilizare a frecvențelor radio prin care dreptul de utilizare a frecvențelor radio este acordat primului clasat, în urma evaluării ofertelor depuse pe baza unui set de criterii prestabilite de natură tehnică, administrativă ori financiară, după caz.”

	costurilor ocazionate de schimbarea destinației benzilor de frecvențe radio reprezintă un beneficiu direct pentru participanții la procedura de selecție, costurile de eliberare a benzilor de frecvențe radio fiind astfel diminuate.
3. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a

IMPACTUL FINANCIAR ASUPRA BUGETULUI GENERAL CONSOLIDAT, ATÂT PE TERMEN SCURT, PENTRU ANUL CURENT, CÂT ȘI PE TERMEN LUNG (PE 5 ANI)

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i) impozit pe profit; ii) impozit pe venit. b) bugete locale: i) impozit pe profit. c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i) cheltuieli de personal; ii) bunuri și servicii. b) bugete locale: i) cheltuieli de personal; ii) bunuri și servicii. c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i) cheltuieli de personal; ii) bunuri și servicii.						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat; b) bugete locale.	Valoarea taxelor de licență în loturile temporale (prevăzute la art. 3 din proiectul de hotărâre) și parțial în benzile 880-915 MHz/925-	Valoarea taxelor de licență în benzile de 790-862 MHz, 880-915 MHz/925-960 MHz, 1710-1785 MHz/1805-1880 MHz și 2500-				

	960 MHz MHz se vor face venit la bugetul.	2690 MHz se vor face venit la bugetul de stat.				
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații	Proiectul de act normativ propune încasarea taxelor de licență astfel: ▪ fiecare dintre câștigătorii drepturilor de utilizare a frecvențelor radio în loturile temporale vor achita taxa de licență până cel mai târziu la data de 30 noiembrie 2012; ▪ fiecare dintre câștigătorii drepturilor de utilizare a frecvențelor radio acordate, pentru perioada 6 aprilie 2014 – 5 aprilie 2029, în cadrul benzii de 900 MHz, vor achita o parte a taxei de licență reprezentând contravaloarea a 26 milioane euro pentru fiecare bloc de 5 MHz câștigat în urma procedurii de selecție până la data de 30 noiembrie 2012; ▪ diferența până la valoarea taxei rezultate în urma procedurii pentru fiecare bloc de 5 MHz, câștigat în cadrul benzii de 900 MHz, pentru perioada 6 aprilie 2014 – 5 aprilie 2029, va fi achitată până cel mai tarziu la data de 30 iunie 2013; ▪ fiecare dintre câștigătorii drepturilor de utilizare acordate pentru perioada 6 aprilie 2014 – 5 aprilie 2029, în cadrul benzilor de 800 MHz, 1800 Mhz, respectiv 2600 MHz, vor achita taxa de licență până cel mai târziu la data de 30 iunie 2013.					
Secțiunea a 5-a EFECTELE ACTULUI NORMATIV ASUPRA LEGISLAȚIEI ÎN VIGOARE						
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Nu au fost identificate.					
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					

actelor normative comunitare.	
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 6-a CONSULTĂRILE EFECTUATE ÎN VEDEREA ELABORĂRII ACTULUI NORMATIV	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	ANCOM a supus conținutul prezentului proiect de act normativ procesului de consultare publică prin afișare pe pagina de Internet www.ancom.org.ro , în cadrul secțiunii <i>Consultare</i> .
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Consultările desfășurate în cadrul comisiilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi.	Proiectul necesită avizul Consiliului Legislativ și Consiliului Concurenței.

6. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 7-a ACTIVITĂȚI DE INFORMARE PUBLICĂ PRIVIND ELABORAREA ȘI IMPLEMENTAREA	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ	Conținutul proiectului de hotărâre a fost publicat pe pagina de internet a Secretariatului General al Guvernului și Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu completările ulterioare.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 8-a MĂSURI DE IMPLEMENTARE A ACTULUI NORMATIV	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2. Alte informații	Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de hotărâre a Guvernului privind stabilirea cuantumului valorilor minime a taxelor de licență pentru acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio în benzile de frecvențe 790-862 MHz, 880-915 MHz/925-960 MHz, 1710-1785 MHz/1805-1880 MHz și 2500-2690 MHz.

SECRETAR GENERAL AL GUVERNULUI
Ion MORARU

PREȘEDINTELE
AUTORITĂȚII NAȚIONALE PENTRU ADMINISTRARE ȘI REGLEMENTARE ÎN COMUNICAȚII
Marius Cătălin MARINESCU

Avizăm favorabil

MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE
Florin GEORGESCU

MINISTRUL JUSTIȚIEI
Titus CORLĂȚEAN